

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > תפילה 167 תורת חיים

תפילה 167 תורת חיים

כשהתגלה השי"ת במעמד הר סיני אל בני ישראל נאמר: "פנים בפנים דיבר ה' עמכם" (דברים ה, ד) וכנגד זה נאמר במטבע ברכת 'שים שלום': "כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים".

התורה הקדושה נקראת "תורת חיים", זוהי תורה שהיא תורת חיים. כאשר האדם עמל להשיג את התורה הקדושה, צריך שיהיה לו בירור בסדר המדרגות בכללות, מתתא לעילא, בירור מה הם סדר המדרגות, בירור היכן הוא נמצא, וכיצד עולים מתתא לעילא, עד המדרגה העליונה שעליה נאמר "תורת חיים".

המדרגה השפלה והאסורה

המדרגה השפלה והאסורה בלימוד התורה היא העוסק בתורה על מנת לקנטר, שעליו אמרו חז"ל "נוח לו שלא נברא" (עי' תוספות ברכות יז ע"א ד"ה העושה). זוהי בחינה של עסק בדברי תורה באופן של צד השלילה, שאסור.

מדרגת מצות אנשים מלומדה

המדרגה למעלה מכך היא, כאשר האדם עוסק בתורה באופן של "מלומדה". הוא אינו חושב ומתבונן מדוע הוא עוסק בתורה, אלא עסקו בתורה הוא מחמת הגירסא דינקותא דיליה, כמצות אנשים מלומדה.

מדרגת שלא לשמה לשם קנאה תאווה וכבוד

המדרגה שאחריה היא כלשון המשנה באבות (ד, כא): "הקנאה והתאווה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם". זה נאמר בכללות, אבל גם בדברי תורה שייך שעסק התורה יהיה באופן של קנאה, תאווה וכבוד - שלא לשמה.

אופן של קנאה - אדם עוסק בדברי תורה מכח הקנאה. אם הקנאה היא קנאה גמורה, לימודו הוא על מנת לקנטר, אבל יש שהאדם עוסק בתורה מכח "קנאת סופרים תרבה חכמה" (בבא בתרא כא ע"א).

אופן של תאווה - אדם עוסק בדברי תורה, מחמת ההנאה שיש לו בדברי תורה "והערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפינו", יש כוח של גְּרָבוּת ומתיקות התורה, ואם כל כוונתו של האדם לעסוק בתורה רק על מנת להשיג את מציאות ההנאה שבדבר, זהו כוח 'תאווה'.

אופן של כבוד - אדם עוסק בדברי תורה לצורך כבוד. על זה אמרו חז"ל (נדרים סב ע"א): "עשה דברים לשם פעלים, ודבר בהם לשמם, אל תעשם עטרה להתגדל בהם" ואז דייקא נאמר "וסוף הכבוד לבוא", אבל לא שמעיקרא עסקו יהיה על מנת כן, וכמו שהאריכו רבותינו על אלו המרבים בפלפולה של תורה, על מנת לעשות להם שם של רב רבן, לקבל את מקום כבודם כאן בהאי עלמא אצל אנשי העולם.

אם כן בכללות ישנם ג' פנים שהאדם עוסק בתורה שלא לשמה - מכח קנאה, מכח תאוה ומכח כבוד. כמובן שכל אחד ואחד מהחלקים הללו מתחלק לפרטי פרטים, אבל אלו הן המדרגות של אדם העוסק בתורה שלא לשמה.

על מדרגה זו נאמר לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה

מה שהאדם עוסק בדברי תורה מכח ג' מדות אלו - קנאה תאוה כבוד, בשיעור מסוים, על זה דייקא אמרו חז"ל (פסחים נ"ב): "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה". זה לא נאמר על הלומד לקנטר ח"ו. עליו אמרו כי נוח לו שלא נברא, ובדקות גם לא נאמר בעיקר על המדרגה השניה - לימוד באופן של "מלומדה", אלא בעיקר על המדרגה השלישית של לימוד מחמת קנאה, תאוה וכבוד. הם אלו החלקים של השלא לשמה.

כוונה מהתחלה להגיע למדרגת לשמה

אם האדם עוסק בתורה באופן שהוא נשאר בשלא לשמה ולא מגיע כלל למדרגת הלשמה, על כך נאמר כי מדות אלו מוציאות את האדם מן העולם, אבל אם הוא עוסק באופן הראוי, כמו שהרחיבו רבותינו, שכבר מתחילה כוונתו להגיע למדרגת לשמה - על זה נאמר: "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות שלא לשמה", הן על ידי קנאה, הן על ידי תאוה והן על ידי כבוד, באופן המדויק ובשיעור הנכון, וע"ז דייקא נאמר שמתוך שלא לשמה יבוא למציאות של לשמה.

בירור מהו השלא לשמה בנפש המניע לעסוק בתורה

כל אדם ואדם צריך שיברר בנפשו מהי סיבת הדבר שהוא עוסק בתורה. יתכן שבסתר הלב, ולפעמים גם מעט באתגליא, כוונת אדם זה לקנטר, ולא חלי ולא מרגיש כלל.

בענין עסק התורה באופן של מלומדה צריך להבין, שודאי ישנה מדרגה עליונה, כמאמר הרה"ק מקוצק על הבקשה "ותרגילנו בתורתך" - שהאדם כבר זו כל מציאות חייו, ולכן הוא עוסק בתורה אף ללא התבוננות מדוע הוא עוסק בה. אמנם, זו שלמות אחרית המדרגות, אך כשאדם נמצא בתחילת סדר חייו, והוא קובע עצמו לעמלה של תורה, ונאמר "לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה", צריך לברר את עצמו בירור עמוק, עם י"ג נפות, מהו השלא לשמה שבנפשו, מפני מה הוא עוסק בתורה. לא מה שכלו יודע בלבד, לא מה מחשבתו חושבת, אלא מה המניע שלו במעמקי הכוחות, בסתר ובגלוי, לעסוק בדברי תורה: האם מניע אותו הוא הלקנטר, האם מניע אותו המלומדה, או המניע הוא קנאה תאוה וכבוד.

אם האדם לא יברר לעצמו את השלא לשמה שבנפשו, יתכן שהשלא לשמה ילך ויגדל, ולא יתגלה המכוון האחרון "שמתוך שלא לשמה בא לשמה".

רבותינו הורו כי "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות שלא לשמה", אך צריך שיהיה לאדם בירור גמור, איש לפי ערכו ולפי מהללו, מהו השלא לשמה הנמצא אצלו בנפש ומה שיעורו.

ובעומק צריך לדעת, שעל דרך כלל כולו איתנייהו ביה באדם. לא שיש באדם רק קנאה, רק תאוה או רק כבוד, אלא יש בו את כל החלקים כולם. שיעור המלומדה ושיעור הקנאה התאוה והכבוד המביאים אותו לעסק התורה - זה משתנה מאדם לאדם לפי מדרגתו, אבל על דרך כלל כמו שנתבאר, אצל רוב רובם של בני אדם, כמעט ללא יוצא מן הכלל, כל אלו הם המניעים אותם לעסוק בדברי תורה, מי בסתר מי בגלוי, אם מעט ואם רב.

ובעומק, ההיתר שהתירו חז"ל - "לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה", חלק מתנאי היתר זה, הוא עם הבירור של השלא לשמה הפועל בו. אם האדם לא מברר את השלא לשמה דיליה, יתכן מאוד שהשלא לשמה ילך ויגדל, ויקשה עליו מאוד להגיע ל"מתוך שלא לשמה בא לשמה".

לכן האופן הנכון הוא הבירור המתמיד שאדם מברר את עצמו, מה הן הסיבות לכך שהוא עוסק בדברי תורה, ובערך הראשון שאנחנו עוסקים השתא הוא החלק של השלא לשמה שבנפש.

מדרגת לשמה: בכללות משום ציווי השי"ת ובפרטות מכח אהבת התורה

למעלה מהמדרגות שנתבארו עד השתא, שהאדם עוסק בדברי תורה על מנת לקנטר, באופן של מלומדה או באופן של קנאה תאוה כבוד - נמצאת המדרגה של אדם העוסק בדברי תורה לשמה.

בכללות, לימוד תורה לשמה פירושו שעוסק בתורה משום ציווי הקב"ה, ובפרטות פירושו שעוסק בתורה מכח אהבת התורה, וכמו שיפורט להלן.

צריך להבין שישנו הבדל עצום בין אהבת התורה לתאוה. יש אופן שהאדם אוהב את התורה ולכן הוא עוסק בה, וממילא מגיע לו עֲבֹת והנאה בלימוד, שזו הצורה השלמה והנכונה, ועל כך אנו מתפללים בכל יום: "והערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפינו", וכמו שהאריך ה'אגלי טל" בהקדמתו. אבל יש אופן שכוונת העסק בדברי תורה היא לצורך הערבות ולצורך ההנאה.

אם כוונת העסק בדברי תורה היא לצורך הערבות וההנאה, ולזה המיוחל ולזה המכוון, על זה הוזכר לעיל שזו מדרגת שלא לשמה, בבחינת תאוה. אבל כאשר העסק בדברי תורה יסודו אהבה - אהבת התורה, בהכרח גם שיבוא לידי ערבות ולידי הנאה שבלימוד, וזהו המכוון האמיתי של לימוד תורה ששכרה בצדה, ובעומק כח ההתקשרות לדברי תורה הוא מכח העֲבֹת, היינו שנעשים מעורבים זה בזה, ומצורפים זה לזה.

על כל פנים, המדרגה העליונה יותר של עסק התורה היא, שאדם עוסק בדברי תורה מכח אהבת התורה.

במדרגת אהבת התורה כלולים חלקים רבים

שם תואר של אהבת התורה הוא שם תואר כללי, אבל בתוך המדרגה הזו הנקראת "אהבת תורה" כלולים חלקים רבים, וצריך שיהיה לאדם בירור איזה גילוי של אהבת התורה יש לו בדברי תורה.

ג' חלקים בלימוד סוגיא: דקדוק הלשון חשבון וסברא

בכללות ממש, העסק בדברי תורה מתחלק לכמה חלקים. כאשר לומדים סוגיא, על דרך כלל יש את חלק דקדוק הלשון, יש את חלק החשבון ויש את חלק הסברא. ובמקביל, במדרגת אהבת התורה יש את אהבת הדקדוק, יש את אהבת החשבון ויש את אהבת הסברא.

בירור להיכן נטיית הלב ומהו חלקו שלו

כל אדם ואדם שחשקה נפשו לעסוק בדברי תורה באופן של "עולם ברור ראית" (ב"ב י"ע"ב) 'עולם ברור' דייקא - צריך שיהיה לו בירור לאיזה חלק בתורה הוא נקשר.

כמובן, שעל דרך כלל יש את כולם למי שזכה לאהבת התורה אמיתית, אבל עדיין צריך בירור מהו סדר חלקי אהבת התורה - מהו הראשון מהו השני ומהו השלישי.

צורת עסק התורה צריך שיהיה באופן של "עולם ברור ראית". בחלק השלא לשמה שבנפש צריך עולם ברור, האם הלימוד הוא לקנטר, מלומדה, או קנאה תאוה כבוד, וגם בחלק הגבוה יותר - לשמה, שהוא הנקרא אהבת התורה, יש לשמה לפנים מן לשמה. אבל תחילת הלשמה באופן שהאדם עוסק בתורה מכח אהבת התורה, צריך בירור בקומת נפשו של האדם, איזה חלק מחלקי אהבת התורה יש לו - אהבת התורה של דיוק, אהבת התורה של חשבון או אהבת התורה של סברא.

גם בתוך הסברא עצמה, צריך בירור רחב, מה הם מהלכי הסברא האהובים עליו: יש מי שאוהב את הסדר שבסברא, יש מי שאוהב את הפלפול שבסברא, יש מי שאוהב את הישרות שבסברא, ועוד ועוד חלקים. כל מי שלומד בדברי רבותינו בעיון ויש לו עין בוחנת, רואה את דרכי רבותינו, כל חכם וחכם לפי צורת עיונו באיזה אופן הוא נעשה.

האדם לומד את עצם דבריהם של רבותינו שהם אמת ויציב, אבל יש את מה שצריך בירור בנפשו של האדם עצמו מה חלקו שלו בעולמו.

חובת האדם בעולמו לעמול בתורה הקדושה ולהשיג בה השגות, ועל זה חל עומק עבודת הבירור של האדם, לברר לעצמו מהי שורש צורת מהלך השגתו בעסק התורה דיליה.

"כי אם בתורת ה' חפצו, ובתורתו יהגה יומם ולילה" - 'כיון שעמל בה נקראת על שמו'. מתי היא נקראת על שמו? לא כל מי שעמל בתורה נקראת התורה על שמו. אם הוא עמל בחלקו שלו היא נקראת על שמו, וזוכה באמת להשיג את חלקו שלו בתורה, אבל אם האדם עמל לא באופן המתאים והראוי לו, על אף שהוא עמל בדברי תורה, דברי התורה הללו אינם יכולים להיקרא על שמו, מחמת שאינו עוסק בחלק השייך לו.

על מנת שהאדם ישיג את החלק השייך לו, כמובן שמחד צריך תפילה ולהרבות בעסק התורה לשמה, אך מאידך צריך שיהיה לאדם כסדר בירור בעסק התורה מה חלקו בעולמו, להיכן עומק נטיית לבבו, להיכן לבו נמשך בדברי תורה.

ככל שמטהר שכלו ולבבו נעשה בירור יותר דק

כמובן שבתחילת דרכו של האדם, הבירור להיכן הוא נמשך בדברי תורה כמעט אינו מעלה ואינו מוריד, מחמת שהלב אטום ונקודת האמת כמעט שאיננה נמצאת באיתגליא, אבל ככל שהאדם מטהר את שכלו ומחדדו בעמלה של תורה, ומטהר את לבבו בתיקון המדות ובאור התורה של חכמת לב, לאט לאט נעשה למי שעמל באופן הישר והנכון לפניו ית"ש, בירור דק לפניו מן הדק מהו חלקו שלו באורייתא.

נתינת כל משאת הנפש לברר את חלקו

כיון שברור לכל בר דעה אמיתי, שעיקר עסק חייו הוא בעמלה של תורה לפניו יתברך שמו, וחלקו באורייתא הוא הוא החלק שעליו בעיקר הוא צריך לעמול - לפיכך מי שעמל בתורה באמת צריך לתת את כל הון ביתו, ובעומק יותר, את כל משאת נפשו, לברר מה חלקו שלו באורייתא.

מי שאופן לימודו מתבסס רק על צורת בית המדרש שבו הוא גדל, ודאי שדברי חכמים אמת הם, אבל מנלן שזה חלקו שלו בעולמו? ואפילו אם חלקו שלו בעולמו נמצא באותו מהלך, אבל בהכרח שיש דקות לפניו מן הדקות שזה חלקו ממנו.

כמובן, חיפוש חלקו שלו בעולמו לא צריך לנבוע ממקום של גאווה שבנפש, של אני ואפסי עוד, אלא מכח תשוקת הנפש להשיג את אמיתת הדבר, שזה חלקו שלו באורייתא.

יש להבין שחלק גדול מהעוסקים בתורה, עוסקים בתורה השייכת לכלל ולא בתורה השייכת בייחוד לנשמתם.

כאשר האדם זוכה באמת להשיג את חלקו שלו בעמלה של תורה, בערך מסוים על זה נאמר: "עולמך תראה בחיך" (ברכות יז ע"א).

מעמקים נוספים במדרגת אהבת התורה

אהבת התורה היא, כאמור, הכח המניע את האדם לעסוק בדברי תורה. אבל ישנם עוד מעמקים בסוגיית אהבת התורה.

אהבת התורה בעומק אינה רק אהבת הדקדוק, אהבת החשבון ואהבת הסברה. על התורה הקדושה נאמר במטבע הברכה: "כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים", התורה ניתנה מאור פניו ית"ש, לכן נאמר בה "תורה אור" (משלי ו, כג) מחמת שהיא הגיעה מאור פניו ית"ש, והארתו נמצאת בתוכה, וכאשר האדם זוכה לעמול בה באופן הנכון, מתקיים אצלו "חכמת אדם תאיר פניו" (קהלת ח, ב). מהיכן מגיעה ההארה של "תאיר פניו"? מאור פניו ית"ש המתגלה באורייתא.

מצד כך, העסק בדברי תורה יש בו דקות נוספת של אהבה. יש אהבה מחמת ההארה שהאדם זוכה לה מכח דברי התורה. מי שאור נשמתו התגלה אצלו, תשוקת הנפש שלו לעסוק בדברי תורה, היא מכוח אותה הארה.

פעמים שהאור הזה מתגלה מכוח הרגש הלב, באופן של מתיקות פשטות התורה. לא רק דיוק, לא חשבון וגם לא סברא, אלא פשיטות, כמו שהעידו רבותינו שלאחר כל עמלם בתורה יש להם תענוג לקרוא דף גמרא, פעמים בפשיטות בקריאת הלשון, ופעמים בקול ערב, נגינה בבחינת "זמירות היו לי חוקיך" מצד הקדושה. ומתגלה אצל האדם פשיטות של מתיקות התורה.

אבל מי שזוכה יתר על כן, התורה מתגלה אצלו באופן של "תורה אור", "עולם ברור ראית". התורה מאירה לא רק את הסוגיא שלומד אלא נותנת לו אור, כאדם ההולך עם נר, עם אבוקה (סוטה כא ע"ב) ויתר על כן עם אור עצמו, עם מאור עצמו (המאור שבה) שאור זה מאיר לו את הכל. לא רק את מה שהוא מסתכל עליו, אלא האור בטבעו מתפשט ליתר על כן, בבחינת "נר לאחד נר למאה". בפנים הללו של עסק התורה, חיבורו של האדם לתורה הוא מכח אור פניו ית"ש המתגלה בתורה, שנגלה אצל האדם "חכמת אדם תאיר פניו".

יתר על כן יש להבין שישנה סוגיא נוספת של חיבור לתורה הנובעת מעומק הלכות דעות. לא הלכות דעות כידיעה בעלמא, אלא מכוח האתגליא של הדעה באור נשמתו של האדם.

זהו חיבור מכח שהאדם יודע ומעמיק חקר והדבר נקבע בלבבו, ויתר על כן מתגלה מתוך לבבו, ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא" (זוהר ח"ב קסא, א) ומתגלה לנפש במעמקי הדעת ובמעמקי הלב התפיסה שמציאות הקיום של כל דבר היא אך ורק מכח אורייתא. בפנים הללו האדם עוסק בדברי תורה, מחמת שהוא קולט שהקיום של כל המציאות הוא רק אורייתא.

"אסתכל באורייתא וברא עלמא", וה"ברא עלמא" אינו אלא השתקפות של האורייתא, לא מה שנראה לעיני בשר ודם - כסא שולחן ומנורה. אלא הכסא הוא התגלות של תורה, השולחן הוא התגלות של תורה והמנורה היא התגלות של תורה.

כשהדברים הללו נקבעים עמוק בדעת האדם, בתחילה הם נראים מופשטים מאוד, בלתי מובנים. בבחינת נאמנים עלינו דברי חז"ל, אך הם רחוקים מהשגת הלב. אולם ככל שהאדם מעמיק בדברים ומעיין לאורך לרוחב ולעומק בדברי רבותינו שביארו את הדברים הללו, וזוכה להרחיב את זה במרחבי הלב דיליה, הוא מקבל תפיסה חדשה לכל המציאות, ומכאן ואילך הוא רואה עולם שכל קיומו הפנימי הוא מציאות של אורייתא.

בפנים הללו, האדם עוסק בדברי תורה מחמת שהוא קולט שזו נשמת העולם. לא כי הוא מקבל מהדבר, לא כי הוא משיג את הדבר, אלא כי הוא תופס שזו פנימיות המציאות של כל הבריאה.

כמו שכאשר אדם חי בחיצוניות הוא קולט את מציאותו כגוף, אך כאשר הוא זוכה לבקוע לפנים, הוא תופס את עצמו כנשמה שמולבש עליה גוף - כך גם כאשר זוכה האדם להכנס לפני ולפנים של הבריאה, הוא תופס את העולם כגוף ואת התורה כנשמתו של העולם. מי שזוכה לתפוס את עצמו כנשמה שמולבש עליה גוף, בכוחו לתפוס גם שהעולם כולו אינו אלא לבוש למציאות האורייתא.

שתי בחינות בעבודת האדם

אחרי ש"ברא עלמא", עבודת האדם היא מכח ה"עלמא" שמתגלה באורייתא, ובזה ישנן שתי בחינות:

מחד יש את העבודה מלעילא לתתא, להידבק כביכול בו ית"ש, וכמו שהוא יתברך "אסתכל באורייתא וברא עלמא", כן לנו יש עבודה להסתכל באורייתא ולברוא עלמא. זוהי מדרגת הצדיקים אשר אברי להו עיגלא תילתא (סנהדרין סה ע"ב), וכן על זו הדרך.

מאידך ישנה עבודה מתתא לעילא בעסק התורה, שהאדם מגיע מה"ברא עלמא" ל"אסתכל באורייתא", עד שהוא בוקע למקום ש"קוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא", שם יש קב"ה אורייתא וישראל לפני העלמא, שהרי ישראל עלו במחשבה תחילה להבראות, עוד לפני שהיה עולם.

כשדבקות האדם מגיעה מהמעמקים הפנימיים דייקא של נשמתו, שם אחדותו עם התורה אינה מהמקום של "אסתכל באורייתא וברא עלמא", אלא הוא חבוק ודבוק עם האורייתא בעצם שורש נשמתו, עוד לפני שנאמר "וברא עלמא".

החיבור הזה הוא למי "שממית עצמו באהלה של תורה" (עיין ברכות סג ע"ב ורמב"ם הל' ת"ת פ"ב הל' י"ב).

בכל מת - הגוף מת והנשמה חיה. זה עומק כוונת דברי חז"ל "ממית עצמו באהלה של תורה", שממית את העולם ומגלה את

ודאי שפשוטם של דברים אמת. שככל שהאדם עמל יותר, מקיא חלב שינק משדי אמו (ברכות סג ע"ב). כך התורה נקנית אצלו. אבל בפנים העמוקות, "ממית עצמו באהלה של תורה" היינו שהוא ממית את ההלבשה של הגוף הנמצא על הנשמה, ואז הוא חי חיי נשמה בעצם, וכלפי האורייתא הוא לא מגלה אורייתא שמתלבשת בעולם, אלא אורייתא שנמצאת בעצם המציאות - קוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא. הוא הפשיט את מציאות הגוף דיליה, והפשיט גם את מציאות גוף העולם - זהו "ממית עצמו באהלה של תורה".

הפנים הללו של החיבור לאורייתא - הם הם העומק של "כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים".

סיכום סדר המדרגות

בפועל, ראשית יש לדלג על מדרגת הלומד לקנטר, על אף שבדקות היא נמצאת בכל נפש. יש להכיר גם את המלומדה שבנפש, בודאי שיש לה שיעור מסוים, להכיר את הקנאה התאוה והכבוד שהם סיבה לעסק התורה, להכיר את שיעורם ולאט לאט לעדן אותם ולהקטין אותם, אבל להשתמש בהם ב"מתוך שלא לשמה בא לשמה" בשיעור נכון, ולכוון את הנפש לאהבת התורה כמו שנתבאר - אהבת התורה בדקדוק, אהבת התורה בחשבון ואהבת התורה בסברות, כל אחד לפי חלקו בסברתה של תורה.

וכן לכוון את נפשו למתיקות פשטות התורה, לפתוח את הלב לשירת התורה [וענתה השירה הזאת לפנינו לעד]; "זמירות היו לי חוקיך", להתרגל למתיקות וערכות התורה בפשיטותה, ולא רק מתיקות וערכות התורה בהרכבתה, שזו סברא, עוקר הרים וטוחן זו בזו בסברא.

יתר על כן, אם האדם זוכה, מתגלה לו "אור תורה", ואז הוא זוכה ל"עולם ברור ראיתי". זוהי הארת התורה, המאירה לו את הכל כנר ואבוקה, וכאור ומאור המאיר את הכל.

יתר על כן, עומק תפיסת הנפש היא, לגעת במקום הפנימי של "אסתכל באורייתא וברא עלמא", ראשית באופן שכל קיום העולם הוא מכח אורייתא, כנשמה בגוף. ואם האדם זכה לתפיסה שנשמתו מחיה את גופו אז הוא יכול לזכות בהקבלה לתפיסה שנשמת העולם היא האורייתא והיא זו שמחיה את הכל, ואז הוא נקשר למדרגת "תורת חיים", כי היא המחיה את הכל.

אבל לא זו שלמות המכוון. שלמות המכוון הוא, שהאדם מגיע בעומק נשמתו למעמקים של "כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים", היינו מעמד הר סיני, ושם על כל דיבור ודיבור פרוחה נשמתם. כלומר, החיבור לתורה לא היה נשמה בגוף. מעמד הר סיני היה באופן של נשמה בלא גוף - על כל דיבור ודיבור פרוחה נשמתם.

אחת משש הזכירות שבכל יום היא: "רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך... יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב" (דברים ד, ט-י).

ולפנים דידן השתא, הזכירה היא חיבור לתורה באופן של "פרחה נשמתם", באופן שהחיבור לתורה הוא מכח קב"ה ואורייתא וישראל חד הוא. בפנים הללו, בשעה שהאדם עוסק בתורה הוא לא זוכר שיש מציאות של עולם כי הוא קשור למעמקים של לפני העולם, זה היסח הדעת המוחלט מהאי עלמא במעמקי עסק התורה.

כמובן שיש מי שבשעה שהוא עוסק בתורה, מכח שקיעותו הוא אינו זוכר מה שנעשה בעולם, אבל, להבדיל, ישנם גם אנשים השקועים בדבר אחד ושוכחים לגמרי מדבר אחר. ודאי שזה עדיף מאוד מאלו העוסקים במדרגה פחותה, פשוט וברור, אבל לא זה המכוון של החיים. המכוון הוא: "כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים", תורה שמקושרת ומחוברת במעמקים עם ישראל וקוב"ה, שם האדם חי תורת חיים ודבוק בחי החיים ברוך הוא [ועיין "נפש החיים" שער ד שהרחיב בזה, ומשם שורשי הדברים].

- [תפילת שמונה עשרה שלם] 1]

Featured Image Text:

תורת חיים

Source: <https://bilvavi.net/shiur/תורת-חיים-167-תפילה>

Links

[1] <https://bilvavi.net/tefillah>